

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

De Legatis, De Successionibus Ab Intestato, De Renvnciationibus

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1690

Disc. XXX. Romana successionis de Comitibus. An dispositio textus l. fœminæ Cod. de secundis nuptiis super necessaria successione reservanda per matrem binubam filii defuncti, locum habeat solum in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74076](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74076)

secunda vota, ante redditionem rationum tutela administrata, & restitutionem reliquatus plenè Capyc. Latr. dec. 131. Ideoque cum in præsentì nullus ex primò matrimonio superstes esset filius, ad cuius commodum cederet successio, à qua mater excluderetur, sed id opponeretur per collaterales, quorum nihil interest, an mater vidua permanferit, vel binuba effecta sit, hinc proinde indebitè huiusmodi pœna objiciebatur.

Adversus istas responsiones replicabant Scribentes in contrarium circa moræ purgationem, quod cum illa proveniat ex æquitate canonica, attendenda non eratin Urbe, ubi ex Statuto servandum est jus civile, quo attento dicta æquitas intrare non debet allegando in id Peregr. consil. 20. aliàs Aldovin. apud eum num. 15. lib. 4. Verum levis erat replicatio, quoniam ubi jus parisi effectum non est deterius, purgatio moræ re integra admittitur etiam ex intentione juris civilis, ut bene Manric. dec. 270. num. 4. ubi concordantes; Et nihilominus ubi etiam ex sola æquitate canonica resultaret, adhuc magis communis, & recepta opinio est, ut etiam in Terris Imperii, & ubi vivitur cum jure civili, ista æquitas admittenda veniat, ut relatis opinionibus hinc inde, verius firmat Fulgin. de emphyteusit. de solutione canonis q. 6. n. 7. ubi quod etiam Judei admittuntur ad moræ purgationem; Idque ultra rationes per Fulgineum & alios deductas, ex ea probari videtur, quod nullibi de jure civili huiusmodi purgatio prohibita reperitur; Ubi autem aliquid est dubium de jure civili, seu ab eo non est definitum, sed expressè definitum est à jure canonico, tunc istud tanquam in casu omisso suppletivum attendendum est, etiam, ubi cum jure civili vivatur, ut bene apud Merlin. decif. 671. aliàs decif. 30. num. 34. cum sequen. par. 7. rec. decif. 266. p. 6. & in aliis non curata dicta auctoritate Aldovini apud Peregr. ubi supra, cum id solum deducatur pro ratione dubitandi, & juxta illas superfluitas, & incidentes difficultates, quæ ex stylo Consulentium ad reddenda Consilia copiosa deduci solent.

Omniemque difficultatem in proposito cessare dicebam, quoniam questio de admittenda, nec ne, purgatione moræ, procedit ubi res esset in fieri; quia nempe morosus velit illam purgare, alter autem, cuius interest purgationem non sequi, illi se opponat, atque impediat; Secus autem ubi ille, cuius interest ad implementum in tempore sequutum vel non sequutum esse, post elapsum terminum scit & paritur illud sequi, cum tunc videatur ita moram remississe ad text. in l. post diem ff. de l. commissoria Manric. dicta dec. 270. n. 14. & 16. Greg. & Adden. dec. 7. & 148. Romana locutionis 10. Junij 1661. coram Verosio impress. post collectar. Bondeni dec. 88. & sequis.

Replicabant idem Scribentes quoad alium punctum cessationis pœnarum secundò nubentium favore extraneorum de auctoritate Franob. dec. 167. Guittier. d. cap. 16. n. 117. Strad. conf. 175. n. 15. Soccin. consil. 39. num. 11. & sequen. lib. 1. ad probandum, quod huiusmodi pœna etiam hodie non sit correctæ; dicendo præsertim quod in dicta decif. 479. n. 9. par. 1. rec. id ex eusu calami firmeretur; se fundando in consilio Aretini 40. Communiter reprobatò ex deductis per Guittier. ubi supra num. 123. & seqq.

Verum hæc replicatio laborabat æquivoco manifesto; Allegati enim & alii, non loquuntur de ista pœna privationis successiois ob non redditas rationes tutelares, & non restitutum reliquatum

ante transitum ad secunda vota, sed loquuntur de alia pœna ob non petitum tutorem intra annum, ad quam pœnam incurrendam nil commune habent secunda nuptiæ, quoniam si vè illæ contrahantur si vè non, ea incurritur, cum jus Digestorum, à quo id provenit, huiusmodi distinctionem non dederit, neque super secundis nuptiis aliquam fecerit provisionem, unde propterea non bene ab uno casu ad alterum inferebatur; Præsertim quia eodem Digestorum Jure attento, dari non poterat casus alterius pœna ob non redditas rationes tutelares ante transitum ad secunda vota, cum tunc, etiam mater, & avia comprehenderentur sub generali inhabilitatione mulierum ad tutelam munus publicum exercendum; ut potè habilitate solum per jus novissimum Authenticorum; Ideoque credo, quod cum iustitiæ fundamento pro matre sententiatum fuerit, nisi aliqua concordia controversiam terminavit, dum post binas disputationes, non audivi amplius de causa actum.

ROMANA
SUCCESSIONIS
DE COMITIBUS
PRO
COM: MARCO ANTONIO
DE MARSCIANO.

Causa disputata coram A. C. & in Rotâ, & concordatim.

An dispositio textus l. fœminæ C. de secundis nuptiis super necessaria successione reservanda per matrem binubam filiis primi matrimonii in bonis obventis à successione filii defuncti, locum habeat solum in successione immediata, vel etiam in mediata.

Et an dicta necessaria successio procedat favore illorum filiorum, qui sint religiosi professi.

SUMMARIUM.

1. Fœli series.
2. De primis decisionibus huius causæ in materia renunciationis.
3. De lesione in transactione.
4. Quando transactio obliget successores.
5. De punctis disputatis.
6. Ascendentes secundæ gradus succedunt cum fratribus.
7. Quod dispositio l. fœminæ, non procedat in successione mediata.
8. De distinctione inter medium directum, & transversum.
9. Impugnatur conclusio de qua num. 7. ac etiam distinctio de qua num. 8.
10. Dispositio l. fœminæ procedit etiam favore nepotum, & quando.
11. De ratione in qua fundata est l. fœminæ.
12. De eodem, & quare non subsistat distinctio de qua num. 8.

- 13 Filij religiosi professi habentur pro non extantibus ad effectum l. feminae.
 14 Distinguitur inter Religionem capacem & incapacem.
 15 Impugnatur distinctio.
 16 An Monasterium habeat jus vindictae, & quare pro injuria Monaci.
 17 Monasterium succedit directe, & immediate juxta opinionem Canonistarum.
 18 Quod vera sit distinctio de quantum. 14.
 19 Quomodo dicatur penna hac successio ex l. feminae.
 20 Declaratur conclusio de quantum. 17.
 21 Si mater binuba de tempore successionis est vidua, an procedat l. feminae.
 22 Aliud est considerare injuriam in causa nova, aliud pro informatione.
 23 Quomodo judices in hoc debeant ponderare conclusiones.

DISCURSUS XXX.

Baldassare de Comitibus defuncto ab intestato, superstitibus Cornelia avia materna, aliis binuba, tunc autem vidua, Cleria germana forore, ac Angela, & Hippolyta amitis, omnibus monialibus professis in Monasterio Sanctae Catharinae de Senis, orta dicta successione controversia inter dictam Corneliam, & Monasterium ex persona monialium, introductaque causa in Rota coram Dunoetto, duae prodierunt decisiones inter se variae sub diebus 15. Januarij & 23. Junij 1642. impressae inter illas ejusdem dec. 641. & 676., quartum prima est repetita post *Marin. resol. 190. lib. 2.* illaeque sunt celebres in materia renunciationis, an esset realis, vel personalis, sive an facta intuitu ingressus in Religionem, requireret solemnitates statutarias, ut plures insinuatur in sua materia *sub tit. de renunciationibus*; Deindeque inter Partes deventum est ad concordiam juxta seriem insinuatam quoque *sub tit. de feud. ad materiam Bullae Baronum disc. 96.* & *sub tit. de servit. ad materiam retractus disc. 85.*

Post duram autem pacificam observantiam, Monasterium, pretendendo ex dicta concordia se notabiliter laesum, litem super ejus rescissione instituit coram A. C. contra Marcum Antonium Corneliam defunctae ex secundo matrimonio filium ac heredem, & donatarium, (cum quo etiam dicta concordia inita fuerat), atque post plures disputationes habitas coram Judice ex parte Monasterii, obtentum fuit rescriptum a Sanctissimo quod procedere deberet de voto Rotae, ubi a sumpra disputatione coram Bichio, nulla capta fuit resolutio, idque ansam dedit novae concordiae, quae litem terminavit.

In primis disputationibus de anno 1642. habitis coram Dunoetto, ego non scripsi, utpote tunc existens in patria, nec quidem cogitando de accessu ad Curiam; De conclusionibus autem, seu punctis in decisionibus contentis, actum fuit in hoc novo judicio ad effectum inspiciendi, an adesset, nec ne laesio, cujus ratione Monasterium transactionem impugnabat; Quamvis enim Curia Romana constanter teneat opinionem, (ab aliquibus acriter) negatam, ut in transactione locum habeat dispositio textus in l. 2. *Cod. de rescind. vend.* ex deductis *sub tit. de emp. & vendit. praesertim disc. 27.* & alibi; At tamen ut ibidem habetur, pro laesione regulanda, attendendus non est valor bonorum, seu jurium in lite existentium, sed ille futuri eventus

probabilis, qui est nimirum difficultas estimationis, unde propterea plures credunt id esse impracticabile, Verum Rota, & Curia in hoc impracticabile agit, atque ad id dignoscendum realium cognitionem meritorem, seu iustitiam, vel iustitiam utraque dignoscatur, ut insinuatur etiam plures in alia materia occasione agendi de conclusionibus, in alia transactione officiat successores venientes jure proprio independenter a transigente, ut praesertim *sub tit. de feud. disc. 49.* & *sub illo de emp. disc. 52.* & *sub illo de fideic. disc. 172. cum seq.* & insinuatur *sub tit. de alienat. & contrati. probat. disc. 10.* ubi remissive de pluribus ad materiam transactionis.

Quamvis autem in dictis decisionibus principaliter agatur de materia renunciationis, an esset realis, vel personalis, & an requireret solemnitates praescriptas a Statuto Urbis, At tamen in novissimis disputationibus, isti puncti ex parte Monasterii neglecti fuerunt, solumque actum de duobus; Primo nempe an dispositio textus in l. feminae in successione filii primi matrimonii in bonis a cum obventis a primo viro, procedat solum in his, quae in defunctum, de cujus successione agitur, immediate obvenierit a primo viro, vel potius capiat etiam ea, quae ex successione mediata obvenierunt, qualis erat casus controversiae, quoniam primo viro successerat Evander filius, cui deinde momenta successerat dictus Baldassar primi viri nepos, ac successor mediatus; Et secundo an eadem dispositio textus in dicta l. feminae favore filiorum primi matrimonii superstitium de tempore mortis matris binubae, procedat in filiis, qui tunc essent Religiosi professi.

Non dubitabatur etenim de alia conclusione firmata in dicta prima dec. 641. Dunoetti, ubi concordantes allegantur, quod ex veteri magisque recepta opinione (quamvis a contradiotionibus non immuni) parentes ultiores post patrem, vel matrem, istis de medio sublatis, aequaliter eandem partem habent in successione intestata, cum fratribus, vel fororibus utriusque conjugis, quamvis primum locum occupent.

Quatenus igitur pertinet ad primum punctum mediatam, vel immediatam obventionis; Cum Rota usque ab anno 1616. istam questionem formiter, & ex professo disputaverit coram *Martin. Andr.* & quae amplexa fuerit opinionem utpote magis communem, ac melius fundatam, ut dispositio dicti textus procedat solum in bonis a primo viro immediate obventis, ad illum filium, de cujus successione agitur, non autem de illis, quae obvenierunt mediate ex successione alterius, istamque opinionem, quam etiam late tueretur *Cassill. de usuris. cap. 1. num. 60. & seqq.* firmatam apud *Martin. Andr. inter suas dec. 74. repetit. dec. 771. par. 2. rec. pluribus deinde eadem Rota tenuit ut dec. 177. par. 4. rec. rom. 2. num. 8. dec. 527. num. 14. eadem par. 4. rom. 3. dec. 242. num. 17. par. 6. cum aliis apud *Cassill. dec. 72. num. 14. & seq.**

Hinc proinde, Scribentes pro Monasterio, non impugnabant conclusionem, ubi ageretur de medio collateralis, quia nempe defuncto prius tunc ex filiis primi matrimonii, alter ei successerat tanquam frater, qualis est casus, de quo in dicta dec. agitur; Dicebant autem se esse ubi agatur de medio directo, quia nempe filio primi gradus, qui primus viri haeres extitit, successerat ejus filius ita ejusdem primi viri nepos juxta distinctionem tractatam in dicta secunda dec. 676. Dunoetti, fundatam in *cap. 247. Anchar. & conf. 58. Rovini lib. 5.*

De L. U. C.
 de
 Testamenti
 etat.
 qv
 9

Mihi scribenti pro Marco Antonio Reo convento, videbatur, quod si quæ probabilis dubitandi ratio cadere posset, ea procederet super dicto articulo in genere, cum in proprio sensu magis placeat, probabiliorque videretur alia opinio, ut indistinctè dispositio dicti textus locum habere debeat in mediatis, ac immediatis, attenda origine, dum pro genio, ac stylo semper visum est abhorreret debere formalitates verborum, siue grammaticales significationes, & an dictio *ex* denotet causam mediatam præcisè, nec ne, cum similibus frigiditatibus ex sola legum littera desumi solitis, cum verius procedendum sit attenda substantia veritatis, ac fine, seu effectu per legem considerato, qui est, ne filij secundi matrimonij potiantur bonis obventis à primo, ideoque filij, vel descendentes primi viri videant eorum patris, vel avi bona occupata à personis exosis, ipsis exclusis.

Præsupposita verò, seu retenta dicta diversa opinione firmata in allegata *dec. 74. Martin. Andr.*, & in alijs distinguente inter causam mediatam, & immediatam; Dicebam, etiam in sensu veritatis, improbabilem videri præfatam sub distinctionem inter medium transversum, ac directum, cum nulla dignosci videatur probabilis differentie ratio, atque auctoritates *Anchar. & Ruin.* locis citatis, deductæ quoque in præfata disputatione habita de anno 1616. *coram Martin. Andr.*, nominatim reprobandur in dicta *decis. 74.*, cum vis quaestionis consistat, an attendi debeat hæc distinctio mediati, vel immediati in genere; siue an spectari debeat origo, non autem circa qualitatem medij.

Observando præterea quod hæc distinctio inter medium directum, & transversum, originem habet ab æquivoco claro desumpto ab aliquibus auctoritatibus firmantibus quod dispositio dicti textus in *l. femina*, procedit non solum favore filiorum primi matrimonij, sed etiam nepotum, ac ulteriorum descendendum, quamvis primum locum non occupent ex deductis in eisdem *decisionibus Danozetti*, & apud *Cels. dec. 72. n. 20.* Id enim continet æquivocum clarum, non circa veritatem conclusionis, sed circa applicationem; Procedit etenim in illis nepotibus, vel descendentes, qui prædefuncto patre, primum locum occupent de tempore quo fiat casus successionalis, unde propterea agatur de nepote veniente jure activo ad successionem, non autem quod de congrua differentie ratio intret inter unam speciem medij, & alteram, quoties admittatur dicta distinctio causæ mediatæ, & immediatæ in ordine ad successionem passivam, quoniam vel talis distinctio in totum neganda est, vel in totum acceptanda.

Quinimo observabam quod discurrendo materiam per rationes, eadem distinctio inter causam mediatam, & immediatam, potius reprobari deberet in dicto casu medij transversij, de quo agitur in dicta *dec. 74. Martin. Andr.*, quoniam si dispositio dicti textus in *l. femina* fundata est in injuria, quæ fiat filijs primi matrimonij, alijsque descendentes, major est injuria eorum, qui sint primi, & immediati, quam eorum qui sint ultiores & consequenter non videtur subesse congrua ratio, cur dicta pœna procedere non debeat in filijs primi gradus, & debeat procedere in nepotibus remotioribus, gradus ulterioris.

Et secundo quoniam de jure Codicis fratri mortuæ, soli fratres in tota proprietate succedebant, parentes autem in solo usufructu ad textum in *l. fin. Cod. ad Terrul.*, nepoti verò succedebant soli ascendentes, exclusis amitis, solumque certa portio æ

patris assignata, ideoque potentius est jus ultioris ascendens in bonis nepotis, seu descendens ulterioris gradus, quam sit illud filiorum primi gradus, ergo si in isto casu, in quo minus habent jus, intrat dicta distinctio causæ immediatæ, & mediatæ, juxta opinionem firmatam à Rota, quæ non impugnabatur, multo magis, & à fortiori in isto; Ideoque quantum dignosci potuit in unica disputatione Rota inclinabat in hunc sensum, qualem quoque habebat Judex causæ, & consequenter Monasterium aliqua modica majori utilitate reportata, liti cessit.

Quò verò ad alterum punctum, an scilicet habenda sit ratio filiorum primi matrimonij, qui essent religiosi professi; Prima decisio coram *Danozetto 641.* procedit cum propositione firmata *decis. 223. & 267. par. 6. rec. & decis. 503. par. 5.*, ut filij religiosi professi, tanquam mortui Mundo, habeantur pro non extantibus.

In posteriori autem *decis. 676.* nova adhibetur distinctio recepta in materia intestatæ, vel fideicommissariæ successionis de qua pluries *subvir. de fideicommiss. inter capacitates, & incapacitates Religionis in communi*, quasi quod habendi sint pro mortuis filij Religiosi professi in Religione inducente incapacitatem tam in particulari, quam in communi, secus autem ubi illam inducat in particulari tantum.

Scribens ego, impugnando hanc distinctionem more Advocati ad causæ oportunitatem, dicebam illam improbabilem esse, quoniam ratio conclusionis non consistit in capacitate, vel incapacitate, sed consistit in pœna vindictæ, quæ filijs præstatur ob injuriam sibi illatam per transitum ad secunda vota ex deductis *dicta dec. 267. num. 19. par. 6. & dec. 503. num. 9. par. 5.* ubi concordantes, & consequenter, quod cum hæc injuria jam illata esset antequam dicta filia, vel nepes ex primo matrimonio professionem emitterent, ita remissa erat per illam cuiuscumque injuriæ remissionem, quæ fit in formula professionis.

Atque ad id deducebam ea, quæ cæteris relatis plene habentur apud *Farin. quæst. 13. num. 24. & segg. & Rovin. pragmat. 8. de compos. num. 19. & segg.* super quaestione, an Monasterium habeat jus vindictæ pro injuria facta monacho, quoniam distinctio est, an agatur de injuria facta postquam erat Monachus, & tunc habeat, secus autem, si antea.

In idem quoque ponderando deficientem rationem, cui dicta lex innititur, ut scilicet bona primi viri per transitum ad secunda vota offensi, redeant ad ejus filios, & descendentes in dictæ injuriæ compensationem quæ ratio non intrat ubi agitur de professis, non solum ob rationem incapacitatis in particulari, sed etiam quia juxta opinionem Canonistarum, quam Rota, & Curia sequitur, Monasterium succedit immediatè, ac jure suo, non autem mediatè, ideoque succedit extraneus, non autem filius.

Verum reflectendo ad veritatem advertēbam, quod ubi, non extante transactione, agendum esset de ipso puncto successionis, adhuc indeciso, an scilicet intraret, nec ne dispositio dicti textus in *l. femina*, distinctio esset vera, quodque filijs primi matrimonij quamvis religiosi in Religione capaci dicta successio debita esset, quoniam professio non tollit jura naturalia, & sanguinis, ideoque sicuti non tollit jus ordinariæ successionis ab intestato, ac fortius non tollit jus successionis necessariæ ex fideicommissis, ne dum puro, & restitutorio, in casu mortis, sed etiam illo, quod ex communi Juristarum loquendi

loquendi usu dicitur penale ob alienationem, vel aliam contraventionem, ita non videretur subesse congrua ratio cur professio in Religione hanc fidei commissariam successionem a lege ordinatam impediatur.

Ea verò quæ dicuntur de remissione injuriæ, ac vindictæ, continere videntur consuetas ineptias eorum, qui sola littera legum procedunt; Id enim dicitur per quemdam modum loquendi pro explicatioe rationis, vel impulsus legis ad ita statuum, non autem, ut dicatur formalis pœna criminalis illius vindictæ, cujus prosecutio viris religiosi prohibita est, quoniam esset dare absurdum per factos Canones expressè damnatum, quod scilicet matrimonium redoleret delictum vindictæ dignum, pro quo formalis pœna irroganda veniat, non pro refectione damni, sed loco vindictæ; Verius etenim est quod Jus novissimum benignè agendo cum parentibus, qui à filiorum successione in proprietate exclusi erant, voluit eos ad id admittere sub ista conditione, seu qualitate, adjiciendo implicitum onus fideicommissi, ac restitutionis filijs ex eo matrimonio superstitibus, eodem modo quo illud adjecit super lucris nuptialibus tanquam ex implicita, seu præsumpta voluntate primi conjugis, à cujus substantia in alterum binubum bona obveniunt immediatè, vel etiam mediante successione filiorum.

Pœna siquidem dicitur etiam per Juristas illa superius insinuata fideicommissi, quod ad differentiam puri in casu mortis, (quod restitutorium dicitur,) conservatorium appellatur, in casu scilicet alienationis vel contraventionis, & tamen fabulosum esset dicere, ut illi Religiosi, qui succederent in restitutorio, non deberent succedere in isto conservatorio redolente pœnam ob injuriam testatori illatam contraveniendi ejus dispositioni, quod cum terminis delicti, & ingratitude explicati solet, quoniam non est pœna formalis in bonis proprijs in vindictam, ac punitionem, sed est subtractio lucri de alienis bonis ex voluntate domini ob non retentam qualitatem ab eo volitam.

Prout fallaciam continet dictum argumentum deductum ex opinione Canonistarum super directo, ac proprio jure Monasterij independentè à persona monaci, quoniam ut abbi pluries advertitur, & præsertim *dicto tit. de fideicommissi.*, istud est privilegium Religionis, & Monasterij, & nè in libro monaci, vel professi sit nolle acquirere, ad instar illius juris, quod habet dominus in successione delata servo, non autem ut dicatur succedere Monasterium tanquam extraneus, quoniam si religiosus non adesset in rerum natura, utique Monasterium non succederet, neque concursum cum alijs vocatis prætere posse, cujus contrarium, non restitutoris voluntate, est verius.

Deducebam quoque tanquam Advocatus ad causæ opportunitatem, quod neque versarem in terminis dicti textus in *l. femina*, stante quod de tempore apertæ controversiæ successione, avia erat in statu viduitatis ob secundum matrimonium jam dissolutum, & consequenter quod hic status attendendus veniret, non curato secundo matrimonio, sive præcesserit, sive post jam obtentam successione in statu habili subsequatur, ut per plura media probare conatur *Cyriac. controuv. 367. num. 44. §. segg.*, qui dicit hunc punctum esse novum à nemine tractatum nisi per *Mench. consil. 278.*, quem reprobare studet, quasi quod iste casus à dicta lege sit omissus, atque sub ea non comprehensus.

Pariter autem, reflectendo ad veritatem, istud motivum, quando causa esset integra, videbatur minus tutum; Tum ob auctoritatem *Ros. decis. 47. n. 8. §. segg. p. 7. recen.* ubi firmatur idem quod dicit *Mench. d. consil. 278.*, (quamvis neque de illo, neque de *Cyriaco* mentio habeatur;) Tum etiam quia probabiliora videntur *Mench. fundamenta* ob rationis identitatem, quæ rectè intrat, dum versamur in lege communi, non autem in Statuto, quod strictè, & rigorosè intelligendum sit, potest, me, dum est jus non exorbitans, & correctiorum sed potius reintegratorum juris antiqui, nimium que rationabile, & æquum.

Ambo tamen motiva, quamvis essent in sensu respectivè fallacia, oportune deducebantur, atque consideratione digna erant, quoniam ob diversitatem opinionum, negati non possent, quin essent quæstiones disputabiles, ac expressè in iure non decisæ, & propterea transactio, de cujus immutatione agebatur, sustineri deberet, idque minueret valorem juris, quod erat in controversia pro excludenda læsione; Atque in hoc consistere quoque debet advertentia Judicantis, vel Consulentis ad veritatem, quod scilicet in quæstionibus dubijs habentibus opiniones hinc inde; Aliud est considerare magis unius, quam alterius opinionis probabilitatem in causa nova, & integra; Aliud verò ad effectum judicandi super rescissione transactionis, vel super ea injustitia, quæ deducatur pro restitutione in integrum adversus rem judicatam, vel adversus tres conformes, cum similibus; Atque in hoc versatur clarum æquivocum, quod quotidie experimur, quoniam examinatur in quæstionibus dubijs una, vel altera opinio pro hac injustitia convincenda perinde ac si esset causa nova, & integra, quod manifestum errorem continet.

AN CONITANA

D O T I S

P R O

N I C O L O S A

C U M

PIERA DE BONANGELIS.

Causa disputata coram A. C. resoluta pro N. Nicolosa, postea, in credo, concordata.

An bona primi conjugis obventa in alterum binubum, non ex successione, sed ex renunciatione filiorum primi matrimonij, subiaceant necessariæ successione resultanti ex dispositione textus in *l. femina*.

S U M M A R I U M

- 1 *F. Alti series.*
- 2 *De quæstione an renunciatio profectum filij secundi matrimonij, pro affirmativa.*
- 3 *Contrarium verius.*
- 4 *De differentia an tempore renunciatioe situr da nuptia contracta essent, necne.*